

документи, в края на VIII и началото на IX век. Още от заселването си, циганите от този край водят уседнал начин на живот, за разлика от по-разпространеното мнение, че техният етнос като цяло е скитнически.

Населението в така нареченото Чепинско корито* е госта пълноцветно в етническо отношение. Векове наред мирно съжителстват българи, роми, власи, българомахамедани. В този регион ромите изповядват мюсюлманска религия, което ги сближава с местните българомахамедани. Повлияни от техния бит и култура, местните роми бързо похват от тях традиционни занаяти като тъкачество и ръчно плетиво, които и в днешно време се практикуват от много ромски жени и девойки. Мъжете работят като ратаи по къщите на помаците - помагат им в селскостопанската работа.

През 30-те години на миналия век циганите населявали централната част на село Ракитово. Ромската махала била разположена около Стара река /от днешната климатична гимназия до градската поликлиника/. Били са малко на брой - около 20 колиби. Семействата били разширени /много деца и родителите на мъжа в семейството/.

Основен поминък на циганите по това време било добиването на борина. Тази дейност се извършвала по много примитивен начин с участието на цялото семейство. Борината се събира на едно място, след което се пренася на гръб до двете фабрики за преработка и производство на боров катран и терпентин. Впоследствие ромите си купуват магарета, което до определена степен облекчава труда им. Развива се и занаятчийството - основно направа на дървени колела и налъми**, а след 1944 г. започва изработването на дървени каруци. Освен с това, ромите са се занимавали и с ковачество на земеделски сечива /мотици, лопати, брадви/, на подкови и др.

На заседание на общинския съвет през 1935 г. се слага началото на края на „циганската махала“. Взема се решение циганите да бъдат преместени в срок от няколко години. Налага се

мнението да им се предостави общинска земя извън очертаната на селото, откъм запад. Официално обявената причина, поради която се стига до това преместване е, че се замърсявала реката от животните им. Кмет по това време е Ангел Гагов. Тогаващото ръководство решава да убеди местен лидер да се премести в новата махала, след което всички роми щели да последват примера му. Уговаря се с Устахмедов /Бунц - местен лидер/ и той пръв се преселва в новия квартал с уговорката да му построят колиба и килер. До ден днешен ромският квартал неофициално носи неговото име - Бунцова махала.

Малка част от тогавашните роми се установяват в източната част на селището и така се оформят две ромски махали - Еминкова и Бунцова.

На изгонените роми се отнемат парцелите и им се предоставят други - на запад от дерето, което по-късно е наречено Циганско дере. На първите преселници построяват жилища, състоящи се от стая и килер. Постепенно, в рамките на три години /от 1936 г. до 1938 г./, цялата ромска махала в централната част на Ракитово е обезлюдена и нейните тогавашни жители се установяват в новия квартал.

Днес кв. "Запад" наброява 4000 човека, като броят на новородените непрекъснато се увеличава, а смъртността намалява. /Общият брой на ромите в община Ракитово*** е 5 000 души, от които 1000 души живеят в съседни населени места - гр. Костандово и с. Дорково./

През 1948 г. е построено кварталното училище "Христо Ботев". Първата сграда се състои от две стаи и мазе. Впоследствие се построява масивна сграда, състояща се от 14 просторни класни стаи. Първите преподаватели в местното училище са Мария Димова, Мария Гагова, Нагка Спасова и др. През 1982 г. започва строежът на пристройка към сградата на училището и през учебната 1984-1985 г. тя вече функционира.

След 1965 г. настъпва оживление в ромския квартал. Започва строежът на нови къщи според най-нови технологии в България. Сградите са тухлени, със стабилен керемиден